

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Кафедра українського прикладного мовознавства

Затверджено
на засіданні кафедри українського
прикладного мовознавства
філологічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка

(протокол № 1 від 31 серпня 2023р.)

Завідувач кафедри проф. Ірина КОЧАН

СИЛАБУС
з навчальної дисципліни
“Мовні стандарти і питання сертифікації української мови”,
що викладається в межах ОПП “Українська мова та література” ,
другого (магістерського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності 035 Філологія

Спеціалізації:
035.01 Українська мова та література

Львів – 2023

Назва курсу	Мовні стандарти і питання сертифікації української мови
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет ім. Івана Франка м. Львів, вул. Університетська, 1.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філологічний факультет. Кафедра українського прикладного мовознавства
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 03 Гуманітарні науки. Спеціальність 035 Філологія. Спеціалізації: 035.01 Українська мова та література
Викладачі курсу	доцент Мазурик Данута Володимирівна
Контактна інформація викладачів	danuta.mazuryk@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	П'ятниця (16:50) кафедра українського прикладного мовознавства (233 ауд.)
Сторінка курсу	https://philology.lnu.edu.ua/course/movni-standarty-i-pytannia-sertyfikatsii-ukrainskoi-movy
Інформація про курс	Дисципліна “ Мовні стандарти і питання сертифікації української мови ” є нормативною дисципліною для другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 035 Філологія (спеціалізації: 035.01 Українська мова та література) для освітньої програми “Українська мова та література”. Ця дисципліна викладається в 3 семестрі в обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS)
Коротка анотація курсу	Курс “ Мовні стандарти і питання сертифікації української мови ” орієнтований на теоретичну і практичну підготовку. Цьому курсові належить особлива роль у підготовці фахівців-україністів у галузі мовної політики та мовної освіти, здатних забезпечити потреби громадян щодо підвищення рівня володіння державною мовою. Філологи-україністи у професійній діяльності насамперед виконують завдання поширення мовних знань, підвищення рівня комунікативної майстерності мовців, адже точне, правильне, логічне та доцільне мовлення є запорукою успіху в будь-якій професійній галузі. Курс сприяє поглибленню знань із функціональної граматики, лексики, фразеології та синтаксису сучасної української офіційної мови, а також розвиткові та удосконаленню вмінь і навичок роботи з текстами наукового та офіційно-ділового стилів. У процесі вивчення курсу “ Мовні стандарти і питання сертифікації української мови ” магістранти ознайомлюються із концепцією мовної державної політики, із законами, постановами та іншими нормативно-правовими документами, які в Україні регламентують роль української мови як визначального чинника й головної ознаки ідентичності української нації. Отримують інформацію про роль Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», про завдання та форми діяльності Національної комісії зі стандартів державної мови, про функції Уповноваженого із захисту державної мови. Наповнення курсу дозволить магістрантам вибудувати усвідомлене розуміння взаємозв'язку щодо поняттями «володіння мовою», «мовна особистість», «державна мова» та «наратив від імені держави», а також сформувати

	<p>розуміння необхідності володіння державною мовою на рівні, що уможливить ефективне спілкування між усіма суб'єктами Держави, забезпечить реалізацію державотворчої і консолідаційної функцій української мови.</p> <p>Матеріали курсу передбачають систематизацію знань про норми усної і писемної сучасної офіційної української мови, узагальнення знань зі стилістики української мови, формування стійких умінь щодо застосування заходів із підвищення рівня культури мовлення та ділового спілкування.</p> <p>Завданням курсу “Мовні стандарти і питання сертифікації української мови” є ознайомлення магістрантів із суспільними функціями мови, із трактуваннями понять «національна мова», «літературна мова», «державна мова»; з історією функціонування української мови як державної.</p> <p>Під час курсу слухачі зможуть удосконалити навички успішної ділової комунікації, публічних виступів, оцінювання й коригування недоліків у власному мовленні та мовленні інших осіб (за спеціалізацією), навчатися аналізувати мовні й мовленнєві помилки та уникати їх.</p> <p>Лекції спрямовані на ознайомлення із суспільною роллю державної мови, найважливішими етапами в історії української літературної мови, її стилістичною диференціацією та системою норм.</p> <p>На практичних заняттях магістранти повинні навчитися аналізувати власне й чуже усне й писемне мовлення, застосовувати критерії оцінювання мовленнєвої вправності; вести дискусію, застосовувати різні стратегії публічного мовлення, спиратися на основні мовні норми літературної української мови, зафіксовані в словниках і довідниках різного типу.</p>
<p>Мета та цілі курсу</p>	<p>Мета курсу “Мовні стандарти і питання сертифікації української мови” – допомогти магістрантові</p> <ul style="list-style-type: none"> • сформувати аргументаційну базу щодо функціонування української мови як державної, • удосконалити власний стиль ефективної комунікації, який презентує високу культуру мовлення і ґрунтується на досконалому володінні нормами усної і писемної української мови, • розширити горизонти застосування набутих знань для підвищення мовної компетенції осіб, які зобов'язані володіти державною мовою та застосовувати її під час виконання службових обов'язків, а також осіб, які мають намір набути громадянство України; • підвищити загальний освітній рівень у сфері застосування мови. <p>Курс “Мовні стандарти і питання сертифікації української мови” має загальнотеоретичні і практичні цілі.</p> <p>Загальнотеоретичні цілі курсу полягають в тому, щоб знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • основні функції мови та роль мови в житті суспільства; • загальну теорію підходів до визначення поняття «володіння мовою»; • мовне законодавство України та заходи щодо його впровадження; • усі мовні норми сучасної української літературні норми (фонетичні, орфоепічні, орфографічні, лексичні, граматичні, стилістичні); • функціональні стилі, їхні особливості, сферу використання та мовні засоби ефективного досягнення комунікативних намірів. <p>Практичні цілі курсу “Мовні стандарти і питання сертифікації української мови” полягають у формуванні вмінь:</p> <ul style="list-style-type: none"> • майстерно спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, застосовуючи мовні норми; • у межах професійної діяльності забезпечувати реалізацію вимог мовного законодавства України;

	<ul style="list-style-type: none"> • ефективно використовувати мовні засоби в різних сферах спілкування, різних комунікативних ситуаціях та з різною метою; • критично оцінювати мовну компетентність інших осіб та застосовувати методи її удосконалення; • шукати потрібну інформацію у словниках і довідниках різного типу; • створювати навчальні й довідкові матеріали для підвищення рівня володіння українською мовою.
Література для вивчення дисципліни	<p>Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» – URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text 2. Постанова Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2021 року № 409 «Про затвердження Порядку проведення іспитів на рівень володіння державною мовою» URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/409-2021-%D0%BF#Text 3. Вимоги до рівнів володіння державною мовою. – URL: https://ips.ligazakon.net/document/re36547?an=1 4. Стандартизовані вимоги: рівні володіння українською мовою як іноземною А1–С2. Зразки сертифікаційних завдань : посібник / Данута Мазурик, Олександра Антонів, Олена Синчак, Галина Бойко. – Київ: Фірма «Інкос», 2020. – 186 с. 5. Кочерган Михайло. Мовна ситуація і мовна політика в Україні. Світогляд : наук.-попул. журн. № 2; НАН України. – Київ: ВД “Академперіодика” НАН України, 2008. С. 18–23. URL: https://www.mao.kiev.ua/biblio/jscans/svitogliad/svit-2008-10-2/svit-2008-10-2-18-cochergan.pdf 6. Комунікативна граматика : навч. посіб. / уклад.: Д. А. Руснак, О. О. Матвеева : Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича : Рута, 2021. 119 с. 7. Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спілкування : навч. посібник. Київ, 2012. <p>Додаткова:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Антисуржик: Вчимося ввічливо поводитись і правильно говорити : навч. посібник / За заг. ред. Олександри Сербенської. Львів : “Апріорі”, 2017. 2. Ботвина Н. В. Міжнародні культурні традиції: мова та етика ділового спілкування. Київ, 2000. 3. Забужко О. Мова і право. <i>Урок української</i>, 2003, №2. С.11-13. 4. Іванишин В., Радевич-Винницький Я. Мова і нація: Тези про місце і роль мови в національному відродженні України. Дрогобич, 1994. 5. Костусяк Наталія. Академічна риторика та письмо : методичні рекомендації. Луцьк : Надстир’я. 2022. 44 с. 6. <i>Кравчина Т. В.</i> Класифікація міжнародних іспитів та сертифікатів з англійської мови. <i>Молодий вчений</i>. № 3 (43). 2017. – URL: http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/3/95.pdf 7. Мазурик Данута. Державна мова як чинник консолідації української нації (до річниці ухвалення закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної»). <i>Теорія і практика викладання української мови як іноземної</i>. Львів, 2023. – Вип. 17. – С. 286–293. URL: http://publications.lnu.edu.ua/collections/index.php/ukrinost/article/view/3939/4335 8. Міжнародні мовні тести: американські, британські та іспанські іспити [Електронний ресурс]. – URL: http://osvita.ua/languages/article/6720 9. <i>Паращенко Л. І., Леонський В. Д., Леонська Г. І.</i> Тестові технології у навчальному закладі: Метод. Посібник. Київ : “Майстерня книги”, 2006. 217 с.

	<p>10. Пахльовська Оксана. Мова влади і влада мови в пострадянському задзеркаллі. <i>Світогляд</i> : наук.-попул. журн. № 2; НАН України. Київ : ВД “Академперіодика” НАН України, 2008 : С.24–28. URL: https://www.mao.kiev.ua/biblio/jscans/svitoglyad/svit-2008-10-2/svit-2008-10-2-24-pahlovska.pdf</p> <p>11. Різників Олекса. Шендеровський Василь. В обороні українського слова (до 100-річчя від дня народження Святослава Караванського). <i>Світогляд</i> : наук.-попул. журн. № 4 (84); НАН України. Київ: ВД “Академперіодика” НАН України, 2020 : 37–40. URL: https://www.mao.kiev.ua/biblio/jscans/svitoglyad/svit-2020-15-4/svitoglyad-2020-4-riznikov-shenderovskiy-09.pdf</p> <p>12. Селігей П. О. Науковий стиль української мови: ресурси оновлення. <i>Мовознавство</i>. 2006. № 2–3. С. 174–186.</p> <p>13. Селігей П. О. Сказати багато небагатьма словами (стислість як норма наукового стилю). <i>Мова і культура</i>. 2015. Вип. 18, т. 4. С. 56–62. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mik_2015_18_4_11</p> <p>14. “Словники України” URL: http://lcorp.ulif.org.ua/dictua</p> <p>15. Старченко Наталія. Україна повинна не лише перемогти в цій війні, а назавжди витравити «чужого» в нашій культурі. <i>Світогляд</i> 2022,17(3). С.17–23. Режим доступу до ресурсу: https://www.mao.kiev.ua/biblio/jscans/svitoglyad/svit-2022-17-3/svit-3-2022-starchenko-09.pdf</p> <p>16. Струганець Л. Диференційні ознаки норми літературної мови. <i>Культура слова</i>. 2011. Вип. 74. С. 34–43.</p> <p>17. Ткаченко Орест. Український мовно-національний розвиток. <i>Світогляд</i> : наук.-попул. журн. № 2; НАН України. Київ : ВД “Академперіодика” НАН України, 2008. С.14–17. Режим доступу до ресурсу: https://www.mao.kiev.ua/biblio/jscans/svitoglyad/svit-2008-10-2/svit-2008-10-2-14-tkachenko.pdf</p> <p>18. Томан Іржі. Мистецтво говорити [пер. з чеськ.] Київ, 1989.</p> <p>19. Українська мова: Енциклопедія / Редкол.: В. М. Русанівський, О. О. Тараненко, М. П. Зяблюк та ін. Київ, 2000.</p>
Тривалість курсу	Один семестр (3)
Обсяг курсу	<p><i>Денна форма здобуття освіти:</i> загальна кількість годин - 90 год, з них – 32 год аудиторних (16 – лекційних, 16 -практичних), 58 год – самостійна робота, 3 кредити (за ЄКТС).</p> <p><i>Заочна форма здобуття освіти:</i> загальна кількість годин 90 год., з них – 14 год. аудиторних (з них – 8 лекційних, 6 практичних), 76 год. - самостійної роботи, 3 кредити (за ЄКТС).</p>
Очікувані результати навчання	<p><i>У результаті вивчення курсу магістранти повинні знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • засади сучасної мовної політики в Україні й основні риси мовної ситуації; • законодавчі та нормативно-стильові основи публічного, зокрема професійного спілкування (основні ознаки культури мовлення, їх характеристику, критерії дотримання та порушення мовних норм; засоби підвищення рівня володіння державною мовою); • основні відомості про українську мову та її місце серед інших мов; її своєрідність, ознаки усної і писемної форм мови, особливості використання української мови у професійній сфері; <p><i>магістранти повинні вміти:</i></p>

- аргументовано доводити важливість державного статусу української мови для забезпечення єдності, цілісності та безпеки України;
- правильно використовувати мовні засоби в різних ситуаціях спілкування;
- досконало володіти мовними нормами; знати й усвідомлено застосовувати етикетні форми професійного спілкування; творити власне висловлювання, дотримуючись вимог щодо успішної ділової комунікації;
- застосовувати мовні засоби впливу на партнера, щоб досягнути комунікативної мети;
- шукати потрібну інформацію у словниках і довідниках різного типу.

Вивчення вказаної дисципліни передбачає формування таких **загальних компетентностей**:

ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Фахових компетентностей

ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

ФК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.

ФК 10. Здатність застосовувати спеціальні знання у галузі лінгвістики для проведення експертних досліджень записів у документах, фахового аналізу усних та писемних текстів різних стилів стосовно дотримання норм української літературної мови та культури мовлення.

ФК 12. Здатність застосовувати спеціальні філологічні знання для аналізу законодавчих та нормативно-стильових основ публічного спілкування державною мовою, зокрема в професійній сфері.

Програмні результати навчання:

ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.

ПРН 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

	<p>ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.</p> <p>ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.</p> <p>ПРН 20. Оцінювати та аналізувати лінгвістичну (мовну, мовленнєву, комунікативну) компетентність мовця та її взаємну залежність від соціального контексту.</p>
Ключові слова	Національна мова, державна мова, мовне будівництво, мовна політика, мовне законодавство, функції мови (гносеологічна, мислетвірна, комунікативна, націє- і державотворча, консолідаційна, естетична, волюнтативна, кумулятивна, ідентифікаційна тощо), стильова диференціація, культура мови і культура мовлення, мовна норма, стандарт мови, рівні володіння мовою, засоби визначення рівня володіння мовою, критерії оцінювання.
Формат курсу	Очний / заочний
Теми	* СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Іспит
Пререквізити	Для вивчення курсу магістранти потребують базових знань із дисциплін “Теоретичне і прикладне мовознавство” та “Актуальні проблеми української лінгвістики”.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<p>Курс “Мовні стандарти і питання сертифікації української мови” передбачає застосування пояснювально-демонстраційного, проектно-орієнтованого навчання, частково-пошукового, аналітичного, проблемного методів, що виявляється у таких прийомах:</p> <ul style="list-style-type: none"> – мовну ситуацію аналізують із синхронного погляду (статистичні дані, соціолінгвістичний коментар, спостереження за мовною ситуацією в середовищі однолітків, аналіз публічного мовлення в ЗМІ); – мовну ситуацію аналізують із діахронного погляду, що передбачає встановлення генезису визначальних рис української національної мови, походження мови, належність до мовної сім'ї та групи; – вивчають не окремі факти чи явища мовної політики, а вплив зовнішніх факторів на стан і статус української мови в різні періоди історії; – встановлюють специфічні риси літературної форми національної мови на всіх мовних рівнях; – визначають умови успішної ділової комунікації через створення проблемної ситуації і пошук її вирішення; – аналізують вплив тональності мовлення на його результативність та досягнення комунікативної мети; – редагування й рецензування; саморедагування й самооцінювання.
Необхідне обладнання	Проектор, комп'ютер, мультимедійна дошка, мікрофон, диктофон.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.</p> <p>Загальний результат у балах складає суму результатів за кожен вид навчальної діяльності:</p>

- робота на практичних заняттях, проектна робота та інформальне навчання: 40% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 40;
- модульний контроль: 10% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 10;
- екзамен: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50.

Робота на практичних заняттях, проектна робота та інформальне навчання:

1	Сертифікат про проходження курсу з мовленнєвої майстерності на освітній платформі EdEra (“Мовити” – https://study.ed-era.com/uk/courses/course/1696), або Prometheus (за вибором), або “Є-мова” (Мовний менеджмент в освіті та комунікативні стратегії, language-ua.online).	5 балів
2	Власний мовний профайл (характеристика мовної особистості). Мовний профайл публічної особи (за вибором).	5 балів
3	Проектна робота: аналіз вимог до рівня вільного володіння державною мовою. Відеозапис мовлення на задану тему. Оцінювання за визначеними критеріями.	10 балів
4	Створення тестових завдань (10) різного виду для визначення рівня володіння українською мовою.	10 балів
5	Виступи на практичних заняттях.	10 балів
Разом		40 балів
Модульний контроль . Тестові завдання для модульного контролю доступні на сторінці курсу в системі електронного навчання.		10 балів
Разом (поточне оцінювання)		50 балів
Екзамен. Тестові завдання для іститу доступні на сторінці курсу в системі електронного навчання.		50 балів
Разом (підсумкова максимальна кількість балів)		100 балів

Академічна доброчесність: очікується, що відповіді магістрантів будуть оригінальними. Виявлення ознак академічної недоброчесности у відповіді слухача курсу, незалежно від обсягу плагіату чи обману, є підставою для того, щоб викладач її не зарахував. **Відвідування занять** є важливою складовою навчання. Очікується, що всі магістранти відвідають усі практичні заняття курсу. Слухачі мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку магістранти зобов’язані дотримуватися усіх термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. **Література.** Усю літературу, яку магістранти не зможуть знайти самостійно, надає викладач виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам.

	<p>Магістрантів заохочують до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Загальний результат навчальної діяльності складають: бали, набрані за виконання відповідних видів робіт (проектів), а також бали, набрані впродовж семестру за виступи на практичних заняттях, участь в обговоренні. При цьому обов'язково враховується присутність на занятті та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом та іншими мобільними пристроями під час занять з метою, не пов'язаною з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до іспиту.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Мова і мовлення. Функції мови. Українська мова серед інших мов світу. 2. Поняття національна і літературна мова. Основні ознаки літературної мови. 3. Поняття «державна мова». Законодавство у сфері захисту, утвердження та забезпечення функціонування державної мови. 4. Мовна норма, її суспільне значення. Види мовних норм. 5. Комунікативні якості культури мовлення: відповідність мовлення мовній нормі, точність, логічність, виразність, різноманітність та доцільність. 6. Загальна характеристика стилів української мови. 7. Специфіка поняття «культура мовлення», його теоретичне і прикладне значення; базові знання у сфері стилістичної компетенції. 8. Поняття стилю. Функціональні стилі сучасної української мови, їх особливості. 9. Офіційно-діловий стиль, його різновиди та особливості. Усна та писемна форма професійного спілкування. 10. Культура усного й писемного фахового мовлення. 11. Основні види і жанри усного публічного і приватного мовлення. 12. Основні орфоепічні норми сучасної української мови. Засоби милозвучності української мови. 13. Особливості українського наголосу. Акцентуаційні норми. 14. Український мовленнєвий етикет. Використання у професійному спілкуванні. 15. Лексичні норми. Словниковий склад сучасної української літературної мови та його характеристика з погляду слововживання (активна і пасивна лексика, нейтральна та емоційно забарвлена). Суржик і шляхи його подолання. 16. Терміни, їхні ознаки, вимоги до використання у діловому мовленні. 17. Особливості і правила вживання слів іншомовного походження у професійному мовленні. 18. Морфологічні норми (значення роду і числа, уживання змінюваних і незмінюваних слів, ступені порівняння, вправне використання дієслівних форм у професійному мовленні). 19. Синтаксичні та пунктуаційні норми української літературної мови: послідовність слів у реченні (інверсія як засіб виділення найважливішої з погляду мовця інформації; ситуації, коли непрямий порядок слів є заборонений), типові помилки в організації рядів однорідних членів, координація присудка з підметом. 20. Прийменникові конструкції в офіційно-діловому та науковому стилі. Уживання прийменника -по.) 21. Усне і писемне мовлення як дві форми існування мови й окремі види комунікативної діяльності мовця. Типове (нормативне) й індивідуальне у мовленні: артикуляційний і акустичний аспекти

	<p>22. Усне спонтанне мовлення: типові і специфічні риси. Виступи в ЗМІ, інтерв'ю, іспит на рівень володіння державною мовою. Помилки у мовленні: види, причини появи, способи усунення.</p> <p>23. Усне підготоване мовлення: публічний виступ, наукова доповідь. Підготовка писемного тексту для усного виступу.</p> <p>24. Комунікативні тактики залагодження конфліктної взаємодії. Позитивна, негативна ввічливість. Способи вираження ввічливого прохання, наказу, відмови, заперечення.</p> <p>25. Принцип встановлення комунікативної норми (прозорість, правдоподібність, авторитет інформації).</p> <p>26. Взаємна залежність і зумовленість обсягів мовної, мовленнєвої та комунікативної компетентностей особи.</p> <p>27. Вимоги до володіння мовою як основа визначення рівня володіння мовою.</p> <p>28. Методи перевірки і критерії оцінювання. Поняття сертифікації. Сертифікаційний іспит з української мови.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА КУРСУ

Тиждень	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література	Завдання, год	Термін виконання
МОДУЛЬ I					
5 т.	Вступ. Предмет і завдання курсу «Мовні стандарти і питання сертифікації української мови». Основні поняття курсу. Мова і мовлення. Функції мови. Мовна особистість і мовна ідентичність.	Лекція	<p>Українська мова: Енциклопедія / Редкол.: В.М. Русанівський, О.О.Тараненко, М.П.Зяблюк та ін. – Київ, 2000.</p> <p><i>Мацюк Галина.</i> Про природу взаємодії мови та ідентичності в Україні (на матеріалі міського урбанімікону радянського та пострадянського періодів) // Україноцентризм наукового сумління. Збірник наукових праць на пошану професора Зеновія Терлака. — Львів: Ліга-Прес, 2014. — С.539-565.</p> <p><i>Мазурик Данута.</i> Державна мова як чинник консолідації української нації (до річниці ухвалення закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної»). <i>Теорія і практика викладання української мови як іноземної.</i> Львів, 2023. –</p>	<p>Історія класифікації функцій мови. (4 год.)</p> <p>Сертифікат про проходження курсу з мовленнєвої майстерності на освітній платформі EdEra (“Мовити” – https://study.ed-era.com/uk/courses/course/1696), або Prometheus (за вибором), або “Є-мова” (Мовний менеджмент в освіті та комунікативні стратегії, language-ua.online). (10 год.)</p>	<p>5 тиждень</p> <p>12 тиждень</p>

			Вип. 17. – С. 286–293. URL: http://publications.lnu.edu.ua/collections/index.php/ukrinos/article/view/3939/4335		
5 т.	Мета і завдання курсу «Мовні стандарти і питання сертифікації української мови». Значення дисципліни для підготовки майбутніх фахівців. Мова в житті людини. Функції мови.	Практичне заняття	<p><i>Ткаченко Орест.</i> Український мовно-національний розвиток. <i>Світосгляд</i> : наук.-попул. журн. № 2; НАН України. Київ : ВД “Академперіодика” НАН України, 2008. С.14–17. Режим доступу до ресурсу: https://www.mao.kiev.ua/biblio/jscans/svitogliad/svit-2008-10-2/svit-2008-10-2-14-tkachenko.pdf</p> <p><i>Іванишин Василь, Радевич-Винницький Ярослав.</i> Мова і нація: Тези про місце і роль мови в національному відродженні України. Дрогобич, 1994.</p>		
6 т.	Поняття національна і літературна мова. Основні ознаки літературної мови. Поняття «мовного стандарту» в українській і світовій практиці. Правові основи функціонування державної мови в Україні. Мова і безпека.	Лекція	Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» – URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text	Співвідношення понять «кодифікація» і «стандартизація». Лексично-семантичний аналіз слів. (4 год.) Мовне законодавство в незалежній Україні: історія і сьогодення. (4 год.)	6 тижень

		<p>Постанова Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2021 року № 409 «Про затвердження Порядку проведення іспитів на рівень володіння державною мовою» URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/409-2021-%D0%BF#Text</p> <p><i>Кочерган Михайло.</i> Мовна ситуація і мовна політика в Україні. Світогляд : наук.-попул. журн. № 2; НАН України. – Київ: ВД “Академперіодика” НАН України, 2008. С. 18–23. URL: https://www.mao.kiev.ua/biblio/jscans/svitogliad/svit-2008-10-2/svit-2008-10-2-18-cochergan.pdf</p> <p><i>Пахльовська Оксана.</i> Мова влади і влада мови в пострадянському задзеркаллі. Світогляд : наук.-попул. журн. № 2; НАН України. Київ : ВД “Академперіодика” НАН України, 2008 : С.24–28. URL: https://www.mao.kiev.ua/biblio/jscans/svitogliad/svit-2008-10-2/svit-2008-10-2-24-pahlovska.pdf</p>	
--	--	---	--

6 т.	Мовне законодавство в Україні: нормативно-правові акти, які забезпечують функціонування української мови як державної. Функціонування Національної комісії зі стандартів державної мови. Основні ознаки літературної мови.	Практичне заняття	<p><i>Забужко Оксана.</i> Мова і право. Урок української, 2003, №2. С.11-13.</p> <p><i>Різників Олекса.</i> <i>Шендеровський Василь.</i> В обороні українського слова (до 100-річчя від дня народження Святослава Караванського). <i>Світогляд</i> : наук.-попул. журн. № 4 (84); НАН України. Київ: ВД “Академперіодика” НАН України, 2020 : 37–40. URL: https://www.mao.kiev.ua/biblio/jscans/svitoglyad/svit-2020-15-4/svitoglyad-2020-4-riznikov-shenderovskiy-09.pdf</p>		
7 т	Інтерпретація поняття «володіння мовою». Особистісно-діяльнісний характер мовленевого спілкування. Види мовних норм. Дескриптивна та прескриптивна норми. Види мовних норм на тлі системної організації мови. Основні параметри та ознаки функціональних стилів сучасної української мови. Культура усного мовлення. Основи полемічної майстерності.	Лекція	<p><i>Струганець Людмила.</i> Диференційні ознаки норми літературної мови. <i>Культура слова.</i> 2011. Вип. 74. С. 34–43.</p> <p><i>Мацюк Зоряна. Станкевич Ніна.</i> Українська мова професійного спілкування : навч. посібник. Київ, 2012.</p> <p><i>Селігей Пилип.</i> Сказати багато небагатьма словами (стилість як норма наукового стилю). <i>Мова і культура.</i> 2015. Вип. 18, т. 4. С. 56–62.</p>	Проектна робота: Відеозапис власного мовлення на задану тему. Самооцінювання за визначеними критеріями. (4 год.)	7 тиждень

			URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mik_2015_18_4_11		
7 т.	Закономірності і механізми засвоєння мовних одиниць і створення мовленнєвих повідомлень (породження мовлення). Ознаки культури усного мовлення. Основні види і жанри усного публічного (доповідь, промова, виступ, повідомлення...) і приватного мовлення. Український мовленнєвий етикет. Складні випадки наголошування слів.	Практичне заняття	<p><i>Мацюк Зоряна. Станкевич Ніна. Українська мова професійного спілкування : навч. посібник. Київ, 2012.</i></p> <p><i>Радевич-Винницький Ярослав. Етикет і культура спілкування. Львів, 2001. 220 с.</i></p> <p><i>Томан Іржі. Мистецтво говорити [пер. з чеськ.] Київ, 1989.</i></p>		
8 т.	Культура писемного мовлення. Текст як складне синтаксичне ціле. Загальні вимоги до побудови тексту. Засоби зв'язку частин тексту (морфологічні, лексичні, синтаксичні, графічні).	Лекція	<p><i>Мацюк Зоряна. Станкевич Ніна. Українська мова професійного спілкування : навч. посібник. Київ, 2012.</i></p> <p><i>Селігей Пилип. Науковий стиль української мови: ресурси оновлення. Мовознавство. 2006. № 2–3. С. 174–186.</i></p> <p><i>Костусяк Наталія. Академічна риторика та письмо : методичні рекомендації. Луцьк : Надстир'я. 2022. 44 с.</i></p> <p>Комунікативна граматика : навч. посіб. / уклад.: Д. А.</p>	Основні сфери застосування писемного мовлення (4 год.). Критерії оцінювання написаного тексту (4 год.).	8 тиждень

			Руснак, О. О. Матвеева : Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича : Рута, 2021. 119 с.		
8 т.	Текст. Мовностилістичні та структурні особливості текстів різних стилів. Закони логічності тексту. Методи і прийоми виправлення логічних помилок.	Практичне заняття	Комунікативна граматика : навч. посіб. / уклад.: Д. А. Руснак, О. О. Матвеева : Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича : Рута, 2021. 119 с. <i>Костусяк Наталія.</i> Академічна риторика та письмо : методичні рекомендації. Луцьк : Надстир'я. 2022. 44 с.		
	Модульний контроль		Тестові завдання в системі електронного навчання		
МОДУЛЬ II					
9 т.	Взаємна залежність і зумовленість обсягів мовної, мовленнєвої та комунікативної компетентностей особи. Вимоги до володіння мовою як основа визначення рівня володіння мовою. Методи перевірки і критерії оцінювання. Поняття сертифікації.	Лекція	Вимоги до рівнів володіння державною мовою. – URL: https://ips.ligazakon.net/document/re36547?an=1 Стандартизовані вимоги: рівні володіння українською мовою як іноземною А1–С2. Зразки сертифікаційних завдань : посібник / Данута Мазурик, Олександра	Аналіз вимог до рівня вільного володіння державною мовою. (4 год.)	9 тиждень

			Антонів, Олена Синчак, Галина Бойко. – Київ: Фірма «Інкос», 2020. – 186 с.		
9 т.	Класифікація рівнів володіння мовою. Обсяг вимог до володіння мовою на кожному з рівнів (за видами мовленнєвої діяльності).	Практичне заняття	Вимоги до рівнів володіння державною мовою. – URL: https://ips.ligazakon.net/document/re36547?an=1 Стандартизовані вимоги: рівні володіння українською мовою як іноземною А1–С2. Зразки сертифікаційних завдань : посібник / Данута Мазурик, Олександра Антонів, Олена Синчак, Галина Бойко. – Київ: Фірма «Інкос», 2020. – 186 с.		
10 т.	Комплексний іспит як засіб діагностики мовленнєвої і комунікативної вправності особи. Усна і письмова частина іспиту, види завдань. Дотримання лексичних норм.	Лекція	<i>Струганець Людмила.</i> Диференційні ознаки норми літературної мови. <i>Культура слова.</i> 2011. Вип. 74. С. 34–43. <i>Паращенко Л. І., Леонський В. Д., Леонська Г. І.</i> Тестові технології у навчальному закладі: Метод. Посібник. Київ : “Майстерня книги”, 2006. 217 с. Міжнародні мовні тести: американські, британські та іспанські іспити [Електронний ресурс]. –	Різновиди іспитів як засобу оцінювання навчальних результатів. Сертифікаційні іспити. Світовий досвід. (6 год.)	10 тиждень

			<p>URL: http://osvita.ua/languages/article/6720</p> <p><i>Кравчина Т. В.</i> Класифікація міжнародних іспитів та сертифікатів з англійської мови. <i>Молодий вчений</i>. № 3 (43). 2017. – URL: http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/3/95.pdf</p>		
10 т.	Способи визначення й усунення помилок, зумовлених неправильним уживанням слів. Явище параномазії. Способи вираження прохання, наказу, відмови, заперечення.	Практичне заняття	<p><i>Мацюк Зоряна. Станкевич Ніна.</i> Українська мова професійного спілкування : навч. посібник. Київ, 2012.</p> <p>Антисуржик: Вчимося ввічливо поводитись і правильно говорити : навч. посібник / За заг. ред. Олександри Сербенської. Львів : “Апріорі”, 2017</p>		
11 т.	Граматичні норми. Мотивація до підвищення рівня вправності у використанні форм і конструкцій української мови. Порушення норми в мовностилістичному вживанні самостійних і службових частин мови. Різновиди завдань для перевірки рівня засвоєння граматичних норм української мови.	Лекція	<p><i>Мацюк Зоряна. Станкевич Ніна.</i> Українська мова професійного спілкування : навч. посібник. Київ, 2012.</p> <p><i>Ботвина Наталія.</i> Міжнародні культурні традиції: мова та етика ділового спілкування. Київ, 2000.</p>	Класифікація мовних помилок. Види граматичних помилок (4 год.).	11 тиждень

11 т.	Особливості застосування самостійних і службових частин мови. Створення завдань для перевірки рівня засвоєння граматичних норм української мови. Методи і прийоми усунення помилок, зумовлених порушенням граматичних норм.	Практичне заняття	<p><i>Мацюк Зоряна. Станкевич Ніна. Українська мова професійного спілкування : навч. посібник. Київ, 2012.</i></p> <p><i>Паращенко Л. І., Леонський В. Д., Леонська Г. І. Тестові технології у навчальному закладі: Метод. Посібник. Київ : “Майстерня книги”, 2006. 217 с.</i></p> <p>Міжнародні мовні тести: американські, британські та іспанські іспити [Електронний ресурс]. – URL: http://osvita.ua/languages/article/6720</p>		
12 т.	Динаміка мовних норм української літературної мови наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст. Актуальні орфографічні норми української мови. Правопис-2019. Варіативні орфографічні норми.	Лекція	<p><i>Мацюк Зоряна. Станкевич Ніна. Українська мова професійного спілкування : навч. посібник. Київ, 2012.</i></p> <p>“Словники України” URL: http://lcorp.ulif.org.ua/dictua</p>	<p>Власний мовний профайл (характеристика мовної особистості). (3 год.)</p> <p>Мовний профайл публічної особи (за вибором) (3 год.) .</p> <p>Види словників та особливості роботи з ними (4 год.).</p>	12 тиждень
12 т.	Верифікація мовних норм різного типу. Робота з онлайн-коректорами. Нові лексикографічні матеріали.	Практичне заняття			
	Модульний контроль		Тестові завдання в системі електронного навчання		